

۱۵۰۰۵۴

استحار
سبح المثنی
آقا سید محمد هادی
خراسانی

تخلص هادی

۱۳۶۸ / ۱۴ / ۱۲

۳
۶۴
۴۷

ملکشا

نشدایوب

ملکوتیه

نادر

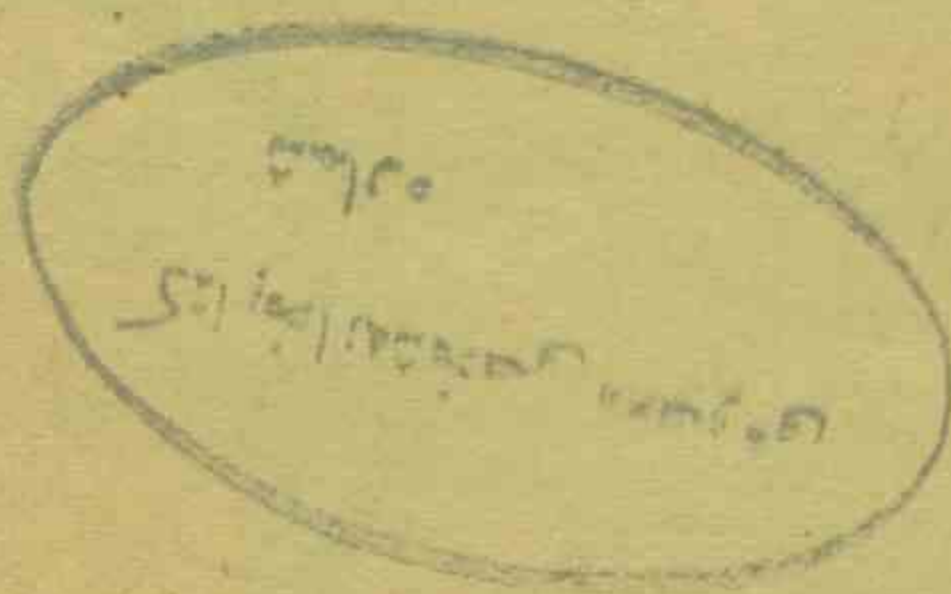

قال الله
﴿ تعالى شأنه ﴾
العظيم

﴿ ولقد أنزلنا عليك ﴾
﴿ هذه رسالة سبعاً من المثاني ﴾
﴿ والقران العظيم ﴾

﴿ في مديح النبي ﴾
الكريم
صلى الله عليه وآله وسلم

درد دفتر کتب کتابخانه ملی

۱۷۴۰۷۴

۱۷۴۰۷۴

شماره

گردید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هذا تقرض لمدائح سيد الانبياء وخاتم المرسلين محمد بن عبد الله صلى الله عليه وآله
اجمعين لغفر الميامين وقد نظم جوهره الراق حجة الاسلام والمسلمين واياته
الله في العالمين حضرة العالم العلاقة الخاتمة من شأوا العلم اليقين حكيمته وكلامه
جناب السيد ميرزا محمد هادي الخراساني دام الله تعالى ظله الظليل آمين

فارتقى بارتفاع سبع شدا د
وهو الفرد بابتداء العدا د
في علاجه النبي الهادي
منه يهدي لأكرم الأجداد
رب مجدينال اجر الجها د
فصلته قلائدا لأجيا د
في البرايا وغاز كل معادي
فقات منه اعين المحشاد
قاس غير التمد برشح الثماد
مدحاشاع ذكرها في البلاد
يعبق الند منه في كل نادى
من قرش بك فصاحة ضار

الف المدح واحدا لا حاد
كثرت باسمه الفضائل عدا
راق نظم الهادي باحسن ذكر
وزهاجدة باسعد جد
بذل الجهد نحو غير القوا في
مذرات المحور الحنان جمانا
وشناه قد سر كل موال
يوم شخص الهدى به قر عينا
من يقسه بمن سواه شناء
سيد من سلاله الوحي انشأ
نثر مدحه الصحائف نشر
قالها فارسية للفظ شهر

قد تدانت من الظنون و لكن
 وجد يرتلي باوصاف طه
 كمحقق النبي ابدى مديحاً
 وبه سود الطروس فجل
 ولرضى الصدور جاء شفاء
 ولهادى الورى عهد المعالي
 قد حباه الاله منه بفضل
 وبه العلم في الخلقة نادى
 لم يزل طبعه التسليم يحلى
 لم يكن ببرز المدايح الا
 فله في المحبة تحفظ حرزاً
 والرسول الكريم يمجدها
 فضلوة الاله تترى عليه

حكمت النجم نازحاً بالبعاد
 علنا فوق ذروة الاعواد
 مثل اى الكتاب بالانشاد
 سوردا في العلى بذاك السواد
 حيث يتلا بجلة الانبياء
 طاعة لاسمه تمدا هوادى
 حيث ابقاه حجة للعيا
 فوعى العالمون صوت المنادى
 بلنا الى العقود جيد الرشاد
 عن يقين منه وصدق اعتقاد
 وستبقى ذخيرة للمعاد
 نعماً لم تكن لكل جواد
 وعلى الاله منه والا ولاد

شيخ عبدالحسين

المويزى

وَاللَّهُ مَا
تَعَالَى شَانَهُ
الْعَظِيمُ

وَلَقَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ
هَذِهِ سُبُحًا
مِنْ أَمْرَانِي
الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ

مَدْحِ النَّبِيِّ الْكَرِيمِ
اللَّهُ أَفْوَاحُ
صَلَّى عَلَيْهِ

بند

اقل

بسم الله الرحمن الرحيم

ای ز نام نامیت نام خدا شد مستبین
 لیلۀ اسری لعبده ز افتاب روی تو
 خاتم پیغمبران دست خدا بر کف تو
 ناخدای کشتی ایجاد دی و فلک نجابت
 انتظار مقدمت بردیده دارد افتاب
 زینت آغوش عبدالمطلب عبد الله
 عرشیا نرا پیشوا و فرشیانرا مقتد
 نا سخ شرع سلف قرآن قصه و اثرش
 توتیای دیده غلمان غبار مقدمت
 کسر در اہوان کسری ترس برار کان کفر
 فوج کفر و موج شرک ارکان ایمان کینه
 بنده خلق عظمت عقل و نقل و شاه و ما
 بی عدم باشی تو ای اول قدم بعد از قدم

در بحر طاوہا مہر مہر یا وسین
 روز روشن گشت رسالت ماہ سین
 نقش داد از نام خود مہر نبوت انگین
 آل تو بحر ہدی را لؤلؤ و مرجان دین
 از برای کسب نور حق کند شمع مکین
 باب ابرہیم و اسماعیل را پور مہین
 افتاب آسمان و ماہ تابان زمین
 انبیاء حکم تو را خوانند از روی یقین
 سرمہ دان گردن علین تو عین جور عین
 گر کنی چہن بر چہن لرزان کنی خاقان
 گر نبودی ذوالفقار حیدر حصین
 زندہ از خوی کریمت کوثر و خلد برین
 تو نبی اللہ و ادم سرمیان ما و وطن

لانی بعد تو میگوئی و گوید کردگار

لافتی الا علی لا سیف الا ذو الفقار

بند دوم

روح کم باشد کنم قربان جان مصطفی
 ہچہ بیل لب بگل بر سر و سنبل پاگذار

جان روان دارم بیای پروان مصطفی
 دل منور ساز و سر کنی استان مصطفی

حور و غلمان سپیده ماه در هر صبح و شام
 چشم جادوی قضا از بهر تسخیر قدر
 قاب قوسین مکان و قریب ادنی فکان
 خلقت و زرخ شده مخصوص اعدا علی
 حربه حزبی خدا گوید بشان مرتضی
 بر فراش مصطفی آرام تن جان داد و خفت
 رحمت حق معنی دست شفاعت خواه او است
 روز محشر از صراط و از حسابم باگ نیست
 مصطفی و مرتضی وجه خدای واحد
 ان نبی و ابن وصی بر عرش از روز است
 پاک جان پاکیزه دامان از همه لایقند

سر بسایند از ادب بر استان مصطفی
 ساخت از عین علی تیرو کمان مصطفی
 که بود شایان شان لامکان مصطفی
 جنت الماوی برای دوستان مصطفی
 حربه حزبی بر او باشد نشان مصطفی
 مرتضی منصبش روح و روان مصطفی
 بر سر امت عطاء بگیران مصطفی
 صلی از دست علی دارم امان مصطفی
 مرتضی اسم و ستمی جسم و جان مصطفی
 دست حق بنوشت خوش فرمان بشان مصطفی
 عترت اطهار طوبی خاندان مصطفی

هر که در مدح و ثنا شان دم کشید و لب گشاد
 جای او جنات عدن تحمها الانسار باد

بند سیم

علة غائی هستی تو هست پس
 در شب معراج چون روح القدس گیر در گنج
 قاب قوسین است ادنی رتبه علای تو
 ساخت مدحت برون از فهم و وهم ممکنات
 خار و خس دشمن اگر ریزد سر را بهت چه کشتا
 خاک پایت تو تیا و کیمیا چشم دل

نیست همتای جلال تو بجز آل تو کس
 نقش شمشیر فلک گردد اگر خواهی فرس
 جاه عالی تو داند کس علی دانست پس
 طایر قیاس شکستند در وصف قیاس
 سدره و طوبی خورند رشک بران خار و خس
 میس طلا گردد اگر زان کیمیا بنمود

خون تو خون علی و لحم تو لحم علی
 ماه رویت مخففه غار چون آمد شب
 تو بغار اندر علی در رختی آبت می رفت خفت
 از گفت موسی عصا گرفت و تسبیح حصا
 پور مریم دم زد از حکم تو روح الله شد
 اتش آمد بر خلیل الله از ان برد و سلام
 یافت پاکی آدم خاکه ز مهر چهر تو

کی و کی غیر از علی باشد تو را نفس و نفس
 تار مارت یار و بر شهید عذارت سدر
 زانکه چون مهر از سما شد ماه باشد دست
 اثنی عشره عینا ما منها انجس
 فی رحمت تا که افلاطون شود طالیس
 که ز نخل طور عشقت برد بر جانش قبس
 ظلمت عصیان از ماه عارضش شد منظم

در ازل احمد بحکم و جان نبی الله بود
 زان زمانیکه علی در ان ولی الله بود

بند چهارم

در مدیح تو صفائی کام شاعر یافته
 کم و کیف از حق مبری ورنه معشورتر است
 پور تاریخ تاریخ صلب خود دید اشکا
 گرز لیخا لعل از حسن رویت دیده بود
 در تجلی مهر حیرت تافته بر کوه طور
 زور و بازویت شکست از کفر هر شپ
 نظره تصغیر بر سلمان سلیمان نشکست
 چون ظهور دین او بر جمله ادیان ناشد
 سرور و سردار عالم حکمران ماسوی
 فاطمه دختر علی بمهر حسن سبط حسین

چشمه مهر است کز چهر تو ساغر یافته
 کر که کیف عاشقی خلاق قاهر یافته
 فخر بر عالم کند چون سلطانه یافته
 یوسف خود را بلال از حسن ظاهر یافته
 خرم موسی صعقا در ان مظاہر یافته
 فی عجب از طاق کسری چونکه کاسر یافته
 ذره بود از ان اعزاز وافر یافته
 تا ز حق همچون علی غنچوار و ناصر یافته
 دست حق از امر و نهیت سیف شامر یافته
 حبذا ان شهسوار که جواهر یافته

زان کتاب الله ناطق ذلک لا ریب فیہ
خواندت خلاق عظم اعلی خلق عظیم
کام شیرین تو کوثر راجه شیرین کام کرد

متقین اول ہدایت تا با خریافت
عقل تنہ از فہم خود را کند و قاصریافتہ
روی ناظر بوی خاطر کوی فاخر یافتہ

جای ان شد فاش گویم ساقی کوثر علی است
فاش در پاداش گویم ساقی کوثر علی است

بند پنجم

روی حق پنہم برویت یا امام المرسلین
کز مخفی خداوندی و کس نتوان شناخت
سلسبیل و کوثر و تنہم و انہار بہشت
زندہ گردانید عیسی یکد و جان ہر دو جہا
مشک اہوی خطائی عنبر دریای ہند
ابروی قدسیان اندر حریم کبریا
بہر عفو ہر گناہ آرم بدر گاہ آلہ
عروۃ الوثقی و جبل اللہ قران مجید
شیعہ را چشم شفاعت روز محشر بر علی است
خانہ زاد حق شد و نگش و چشمان تاکہ دید
انبیاء و اولیا اندر خمار عشق تو
حور و غلمان جہان ہر دم تمنا میکنند
چون خدائی مثل و مانند تمناست مگر
احمد مرسل علی بن ابیطالب کیست

رای باری رو برویت یا امام المرسلین
جز علی ستر ملکویت یا امام المرسلین
رشتہ عذبی ز جویت یا امام المرسلین
زندہ گردانید خویت یا امام المرسلین
گاہ اندر کوی بویت یا امام المرسلین
قطرہ زاب و ضویت یا امام المرسلین
زان وسیلہ برویت یا امام المرسلین
معنی یکبار مویت یا امام المرسلین
جرم پوشش و عذر جویت یا امام المرسلین
وجہ حق روی نکویت یا امام المرسلین
جرعہ نوشان سبوت یا امام المرسلین
روضہ رضوان کویت یا امام المرسلین
صہر تو پور عمویت یا امام المرسلین
ہر دو یک جانند نتوان گفت قالیبت

بند ششم

خلق عالم ریزه خوار خوان احسان شما است
 مخزن علم لدنا مہبط وحی خدا
 مستغ شد چون تو ممکن خلق از واجب شود
 نخل طوبی در جنان صلش نبی فر عرش علی
 انس و جن و حشر و طیر از عشق چشمان کتب
 لوح محفوظ خداوندی علی ام الکتاب
 در قلمدان تو الواح حیات ہم مہمات
 علم رازات مدینہ و علی بابہا
 نور پردہ عرش بام و چرخ باب فضل تو
 طائر حبت طعام و شربت کوثر شراب
 از تو ایمان مؤمنان را جان تو ایمان حق
 در گلستان حقیقت گل حسن بنبل حسین
 در کتاب کن کہ ربکم اولوالاک شد

اقتنان ایزد منان در خوان شما است
 حضرت جبریل طفلی از دبستان شما است
 ممکن واجب نما در شان شایان شما است
 شاخہ ان فاطمہ اثمار ولدان شما است
 عین دل چون حور عین شیدای انسان شما است
 نسخ تقدیر و قضا تو قیام دیوان شما است
 مالک الارواح اندر طوق فرمان شما است
 بر دران شہر شیعہ شاہ دربان شما است
 جملہ یک دور از تسلسل دور دوران شما است
 ہرزوارت مہیا چونکہ مہمان شما است
 یمن اصحاب پین منی زامنان شما است
 عالمین خوشبو و خوشروزین در بچان شما است
 مہر و ماہ اویزہ اندر سطر ایوان شما است

بسم اللہ و فاء فوق ایدہم علی است
 نور حق از مطلع بدر منیرش منجلی است

بند ہفتم

شد مدینہ از قدومت طیبہ دار السلام
 ہر شرف را دو طرف شد یک مدینہ یکت
 تا ضریح را معظم کرد جسم عظمت

احترامش واجب بدردل بیت الحرام
 این یکی جای رسول و ان یکی جای امام
 خم شدہ این نہ صرح از بہر فرض احترام

بندۀ زمينۀ حق برده ئی کوی سبق
 حب تو جنت پناهت جنت از درد و غذا
 فاطمه بابا و شوهر حیدر و هر دو سپهر
 چونکه در زیر کافختند این انوار پنج
 فوق ایدیم بداند پنج زین پنج تن
 از حسین ان عرش حمان فلک ارشیت
 در مدیحت هفت بند او ختم بر مشن
 چهارده معصوم را قران ثانی در ثنا
 باد برایشان صلوٰه و باد برایشان سلام
 شعر من هر چند نبود لائق درگاه تو

در مقام بنده کی الحق از خلق از خاص و عام
 انس و جنات شفاعت میکنی یوم القیام
 جبرئیل او روحی از بعد صلوات و سلام
 رفت یک از هفت بر نه عشر عرش ابد تمام
 هر سه و دوشش جهت با هفت باب چارم
 گشت دائر بر زمین یافت از ایشان نظام
 تا ببندی هفت در بر من بفرمائی حرام
 نام شد سبع المثانی حذا این مح و نام
 ماسری فی اللیل نجم ماجری فی الصبح جام
 لیک چون نامت برم نائل شوم انعام

کاشی و هندی نشان را کشی خط قبول
 کربلائی رد نمائی حاش تنه ای رسول

وقال مدظلہ لشيخنا الحاج محمد حسن كبير قديم سر هذا الكتاب
 فلفقه بقصور يا ابي

امير المؤمنين ومن لديه
 لدى عليك من سير حثيث
 اؤمك لا اؤمر سواك مولی
 فانك المستجار ومن بفضل

بلوغ رغائب و سبوغ رجه
 محط رواحل و مناخ ركي
 يتابع رأيه سلمی و حربي
 بفلك سار لا عجة و كربي

وقال مدظلہ تليفقا لما قاله الشافعي كافي نور الا بصا وغيره

قالوا ترفضت قلت كلا

لم يرفض الودد و سدد

لو رفض القوم عن علي	ما الرضا ديني ولا اعتقادي
لكن توليت غيرك	الانبياء هم سنادي
دخلت فيمن شايع حقاً	خير امام وخبر هاد
لو كان حب الوصي رفضاً	لغيره من اولي العناد
اذا كاهل السماء طراً	فاثني ارفض العباد

وَأَجَابَ عُمَاةُ الصَّوَاعِقِ الْمَحْرَقَةِ لِأَبْنِ حَجَرٍ

ما ان للترد اب ان يلد الذي	قلتم وقاتلتم به الايماننا
قد ان ان يرد يكو في النار من	كلمتموه بجهلكم ما اننا
فعلى عقولكم اعفانكم	تستجلون عذابكم خذ لاننا
ثنيتموا عجل ليهود بقولكم	ثلثتم العنقاء والغيلاننا

وقال العلامة المحلى على الله مقامه في ابراهيمية حشامنهاج الكرامة

لو كنت تعلم كلما علم الوري	طر الصرت صدق كل العالم
لكن جهلت فقلت ان جميع من	يهوى خلاف هواك ليس بعالم

فاجاب الشيخ شمس الدين محمد الموصلي بما اجماعه خبنا مد ظلاله

يا من بهوه في التوال مسفطا	لم يفهم معنى كلام العالم
اتروم رد الحق يا عجل الورى	ان الذي الزمت ليس بلازم
هذا رسول الله يعلم كلما	انكرتموا من شرعه المتعاضم
فليهلكم عاديتوا ما غيركم	علموا وقد عاداه جل العالم

ولبعضهم تعرضاً على سلطان الحكماء وخاتمة التجريد

فاق الصبر بحسن تجريد له	لكنه فيه اساء الخاتمة
-------------------------	-----------------------

یا خاتماً بالسوء حسن کتابه
او ما خشت عليك سوء الخاتمة

و جوابه

یا من بری التجرد فاق نصیره
یا من بخاتمه والا فاتهم
فی الحسن لولا ان اساء الخاتمة
اما غدتك لبان سوء الخاتمة

وقال مد ظله تفریضاً للكتاب الشافی فی الامامة لعلم الهدی قدس

لله درك یا نور الهدی فلقد
شرح صدر التورک فی دینهم فکان
داوی سقیم العی مشروحك الشفا
برهانہ فی الشفا مشروح کشاف

والشدة مد ظله فی سالف الزمان

امروز چه روزی بود این سطر نو شتم
امروز و من اندر گذرانیم چه دیروز
وان روز چه روزی بود این سطر بجوان
وان روز چه امروز و کسان بگذرانند
از چیت که اهلش همه پابست جهانند
بپنی که جهان چون گذرانست با بلش

در مبدء حرب کومى در ساجده اسلامى مستطوب بود

گونش اغلا رقر اغلا رسحا اغلا رهوا اغلا
بناقار شمه بر سیکل کبی مغبر غرن اولش
موسم هب و کشمش گرم به بار اولمش نه دن بلم
مشاجر شنه سطر طور مش سراسر غده قائمش
نهر لر پر انهن اولمش سوا حل حال حشده
طلوع اغلا رغر و اغلا رشفق اغلا رسحا اغلا
توتون از رده در دل لر محر دشته دن میلر
گور نجه اغبراری وجه اشیا نک دیدم مطلق
شب اغلا رگونذ اغلا ر حاصلی ارض و سما اغلا
انک اوستنده کی هر بر خیال اغلا رضیا اغلا
که صیف اغلا ر خریف اغلا ر بها اغلا ر شتیا
گل اغلا ر بلبل شوریده هر دم جا بجا اغلا
بهشت آساحه ائقده و رود جاتفر اغلا
طیور نغمه پروازن چیقان هر بر صد اغلا
کدر دن کهنه در ستا با قک بزم صفا اغلا
بو اشیا انکسار قلبی طومش بکا اغلا

انیسم بوق غیریم بیکسم زار و زبونم بین

پریشانم اولان در دله کم آشنا اغلا ر

و در چند قبل حقیقت اشعار و زکار نشاء ادا داشتند

زمین گریان خان گریان همه ارض و سما گریان
در دیوار کعبه گریه و خیف و منی گریه
مدینه گریه و قبر امان جا بجا گریه
همه ارکان ایمان گریه و قرآن جدا گریه
دعا گریان ثنا گریان بک گریان تقی گریان
پسر گریان پدر گریان همه زیر و زبر گریان
ادب گریان حسب گریان دگر طیب گریان
کتاب و منبر و محراب مسجد یک یک گریه
اصول و فقه گریان خبر گریان اثر گریان
تولی و تبری گریه و مهر و ولا گریه
فلک گریان ملک گریان کرسی تا سمت گریان
کل و باغ ارم گریان در و صحن و حرم گریان
اگر از من بپرسی از چه رو هر خشک و تر گریه

جنین گریان جنان گریان حرم کبریا گریان
مشاعر مرده و حل و حرم حجر و صفا گریان
نجف تا سامره تا مشهد شاه رضا گریان
زبور و مصحف و توره و انجیل خدا گریان
وفا گریان صفا گریان سخا گریان جفا گریان
زن و فرزند گریان سینه گریان دیده گریان
ره علم و عمل گریان در فهم و ذکا گریان
مدارس و میوه اعطیا مجالس جا بجا گریان
همه حکام حق گریان و شرع مصطفی گریان
در دیوار مآتم خانه و نور و ضیا گریان
قلع گریان لوح و سدره و عرش علا گریان
زیارت نامه شمع و لاله از سربا بپا گریان
نگویم خبر بگریه آنکه من گریان شما گریان

و از اول رساله هشت بهشت که مشتمل بر صد هزار بیت است تقریباً

در سال ف از زمان تالیف فرموده نقل شد

سلامنا المتوالی علی جمیع الموالی
واقتم امام و بنت خیرانام
وولدها الحسنین و نور عین حسن

من النبی و آل محمد و علی
و زوجة طهمام محمد و علی
و مصطفی الطرفین محمد و علی

وَصَادِقٌ بَسَدٌ وَكَاطِمٌ لِلْأَعَادِ	وَنَجْلُهُ وَجَوَادٌ	مُحَمَّدٌ وَعَلَى
وَعَاشِرُ الْخُلَفَاءِ وَذِي جَبُوشِ التَّمَا	وَوَخَاتِمُ الشُّفَعَاءِ	مُحَمَّدٌ وَعَلَى
رَجُوتَانِ يَقِينِ بِهِؤَلَاءِ يَقِينِ	كَمَا يَدَانِ يَدِينِ	مُحَمَّدٌ وَعَلَى
لَهُمْ هَدْيَةٌ هَذَا كَقَتْلِ رَجُلٍ جَرَادِ	لِبَاسِطٍ لِلْأَيَادِي	مُحَمَّدٌ وَعَلَى

وَنَقَلْتُ مِنْ رِوَايَاتِ تِلْكَ الرِّسَالَةِ

در ده که حق اگر چه من بخیر دم	شعرم همه کج مج است و دل میخوردم
مولام علی بسی کریم است و رحیم	من بنده اویم از کرم میخوردم

وَايْضًا

شوق رخ اهل دل چه بر سرداری	سر کرده ملک عشق و کمر سرداری
سر حلقه اهل دل امیر عرب است	در پاشش سر انداز اگر سرداری

وَأَزْجَلُهُ غَزَلِيَّاتُ أَيْنِ اسْت

ما جوقة عشاق دل از خویش بریدیم	هر نفع بلائی بسرو جان نخریدیم
در زمره ارباب وفا جمله مرادیم	هر صدق و صفایا چه خریدار و مریدیم
اندر قدم یار روان خار بدادیم	واندر ره ان گل بقدم خار بدیدیم
در راه اطاعت همه متقاد چه بادیم	وز خوف عقابش همه لرزان چه بدیدیم
اندر جلوتیر بلا برگشتادیم	واندر هوشش جام فنا سرکشیدیم
از منظر گوهر اثرش وه که چه شدادیم	وازش شربت عتاب لبش به که چه کشیدیم
باز ابد محروم ز می ملاعنا دیم	واز جام منی رسته ز شیطان عنیدیم
ما اهل دلان با هوس خود بجهادیم	واز بحر یا جمله با حل بجهیدیم
هنکام عطا جمله جهان بخش جوادیم	هم حنظل فقر از دهن صبر بدیدیم

با خصم دم رزم زبانه‌ای حدادیم	ثابت سرو پا و دل چون سنگ و حدیدیم
بر اصل حقیقت همه مهدی و مفادیم	بر فرع طریقت همه هادی و مفیدیم

و منها هذه

از چه گفתי که من میت یرنی	ای که جان جهان فدای تو باد
مرده از مرثه وصال رخت	میشود روح عالم ایجا د
میردان بخرد که شهر دلش	نبود از مهر مهر تو آبا د
مرک دریاب جان هادی را	تا شود از وصال جانان شاد

وايضاً

دل از جور این دوران کج بینان تنک آمد	بجانم از کمان کینه باران خدنگ آمد
بهر شهری گذشتم شهره دیدم نام سید آمد	بهر کشتی نشستم ناخدای او نهنگ آمد
بهر راهی شدم گم کرده ره برد و بر خود آمد	بهر وادی که رفتم بر سر راهم پلنگ آمد
برای صلح اگر درین قومی پای بنهادم	ز خود بگذشته هر یک با من غمگین بچنگ آمد
اگر دنجوئی از غمیده کردم پیغامی	ز غم بر شیشه قلبم هزارم ریگ و سنگ آمد
گهی از بهر کشف غم زخم گر یک بقلیان	تو کوئی در سرقلیان طغاری چرس آمد
هزاران عیب در جیب این عالم عیان بنم	مرا از عیش این دنیا هزاران عار و ننگ آمد
اگر خواهم بیان سازم ستمهای زمان را هم	باول کام پای رفرف او هام لنگ آمد
چرا هادی چه ازادی دل خود بر جهان داد	نمیبینی که این دل سنگ مردم رنگ آمد

واذ رساله نان و نمك انجناب مظلله نقل نمودم

دنیا که مجاز، مجر و دوری است	جسری و عبوری و مروری است
کس را نه در او اقامتی شد	وین جامه نه ز جیب ققامتی شد

هم هر در باز بسته گردد از مرگ بخود شکست دارد کش نامده بهر مرگ بپری جز آنکه شدی بعسرتی باز جز عقد وجود خویش منحل بگرفت زگور خانه دور شد خواست خار گل سنا دست اجل از جفا نچیدش نقشی است بروی آب دریا سیلاب فکندیش بسوئی غرقاب شدی ز پای تافرق کی بوده بقدر ذره لائق بر باد بداد جان شیرین جانش نه جهان بیست دیده در عمر ندید یوم و لیلی چون می ز اجل کشید سر جام جز گور نماند در خورش کوی	هر بسته ز هم گسته گردد انسان که خیال مست دارد نابسته دلی بهیچ چیز نموده دری بعسرتی باز ناکرده ز کار عقد حل تا کرد بنا مساکن و دور ناخواسته گل ز گلستان کی غنچه لبی بچنده دیدش دل بستن آدمی بدنیا تا قصد برد بسوی کوئی تا خواست نه خوب بد و بد فرق دنیا بقبولی خلائق فرهادی نشان شیرین محمود ایاز ناخریده مجنون ندیده روی لیلی جمشید اجل نیک فرجام بهرام که گور در برش کوی
---	---

وا از جمله قصیده طولانی است

ای جان جهان جهان تو را قربان
ای غایت کن فکان بهرام گمان

فغفور غلام و خسرو ت دربان
مقصود توئی ز خلقت واجب

مرات صفات و ذات سبحانی
 آدم ز فراق نور تو بگریست
 مهر تو نجاب بخش نوح اید
 ای خلعت خلعت برابر ابراهیم
 موسی ز ریاض تو عصا گرفت
 آیات خدا همی پدید آورد
 تو صاحب حشمت سلیمانی
 عیسی ز دم تو جان بموتی داد
 ادریس بمدرس تو چون بنیشت
 یک لحه ز نور تو یوسف تافت
 در علم تو خضر آب حیوان دید
 ای وارث حکمت محمد شد
 از ختم رسل تو راست این خاتم
 ای دیده حق نظر بدوران کن
 ای شمس ضحی چرا بابر اندر
 ای یوسف مصری وصال تو
 نجوی بتو دارم ای خدا را گوش
 مانی تو بدر دو محنت دنیا
 جز گریه و رنج و غصه و زاری
 نه دست بپیشز باعدا داریم

سبحان الله باری الانسان
 شایسته توبه تا شد از غفران
 کشتیش ز جود جودیت سکان
 پوشاندر حق امامت دوران
 بر کوفت بکوه و دشت شد ثعبان
 از دست تو ای خدا ایرادستان
 او دیو جنود و جند تو سلمان
 وز همت تو برفت تا کیوان
 بر اوج فلک شتافت بنینندان
 تا عزت مصر یافت شد سلطان
 از جوی تو شد حیات هر حیوان
 لقمه خور خوان حکمت لقمان
 ختم است بتو امامت دوران
 دوران بنگر چگونه شد ویران
 ای بدر دجی چرا بشب پنهان
 دلتنگ شدیم و زنده گی زندان
 شکوی بتو آرم ای نبی راجان
 جان سوخته ایم ز آتش بجران
 یاری نبود برای مجوران
 نه پای گریز از افعدوان

گفتار همه بلاد اسلامی   گرفت تاج و تخت شد سلطان

الى قوله بعد مائة وخمسين بيتاً

یارب بخیاالشان مده فرصت بردار مجال رحم خود زانها از روی زمین تورشیشان کن دستی بیرون نماز جیب غیب طالع فرمای مهر عالم تاب تجیل فرج کن از امام ما کن رحم بما و از کرم فرما یارب بکتابها و آیات یارب پیمبران احکامت یارب بعبادت همه عباد یارب بدل ارا مل و ایتام یارب برسول اکرم مت احمد یارب بمقول و سینه و پهلوی یارب بعلی و نسل امجادش کان ماه نفقه را عیان سازی ما را از کرم حیات بخشائی ما را نکشی بفرقتش یارب ظاہر فرما امام هادی را	یارب پسند ظلم بی پایان برگیر بقهر حلم خود ز ایشان بردار فنا بدارشان بنیان تیری بجهان زدست خود بچنان بیرون ز افق نسامه تابان ما را تو بخاک مقدس برسان بر اهل و داد مخرجش اسان یارب بصفات ذات ای رحمان انجیل و صحف نبور و هم قران یارب بطهارت همه پاکان وان اه و فغان و دیده گریان صلوات بحکم و جان و آل ان وان سورش جان زاتش بجهان هر یک ده و دو امام انس و جان و این بجز و فراق را دهی پایان تا درک کنیم محضرش شادان زین غصه پناه بر تو باشد مان دستم اسان بدامنش برسان
--	--

ولحضرت مدظله رساله ابواب التواریخ منها

در صحن سید الشهدا بود برقرار عقل حکیم از پی تاریخ او نهاد دست جفا ز پای فکندش بدون وجه	گلدسته چه شاخه طوبی بزرگوار انگشت یار سال بنایش بیادگار ۹۸۲ ارخ جزای بدم و او امر عذاب مار
--	---

ومنها

حظی بد دنیا و مضی بدین	فی الخلد ارخ عیش فخر الدین
ومنها فی وفاة المرحوم السید محمد مهدی البحرانی ابن السید محسن البحرانی قدما	
فی جنة یقی بماء غیر اسن	ارخنه قد غاب مهدی لحسن

تلفیق قصیده حافظ و احیاء اشعار او

ای دل غلام شاه جهان باش و شتابش دین خدا طلب کن دنیا ز دل بکن از خارجی هزار بیک جو نمیخزند یک نیمه آه غم زده بر باد میدهد چون احمد شفیع بود روز رستخیز مهر علی بدل بودم مدح او بلب انرا که دوستی علی نیست کافراست یکباره ناصبی بچشم بروفتد امروز زنده ام بولای تو یا علی جان شاد در تنم کند امروزه مهر تو قبر امام هشتم سلطان دین رضا	از جور شاه و ظلم جهان در پناه باش پیوسته در حمایت لطف اله باش بر گو بکوه کفر سبکتر ز گاه باش کو کوه تا بکوه منافق سپاه باش حاجت بطاعت من نبود هر چه خواه باش کو این تن بلاکش من پر گناه باش مایوس دل ز مغفرت بارگه باش گو مرشد زمانه گوشخ راه باش عمرم اگر می است و گرسال و ماه باش فردا بروح پاک اما مان گواه باش در احترامش ای قدر دون و تاه باش
--	--

<p>خاکش بوی و روی بر آفتاب گذار دستت نمیرسد که بچینی گلی رشاخ چون شد خزان کینه چمنهای احمدی مرد خدا شناس که تقوی طلب کند بیچاره گشته پاکی جانش کفایت است حافظ طریق بنده کی شاه پیشه کن پیدا کن از طریق علی راه مستقیم</p>	<p>از جان پیوس و بردان بارگاه باش خاری بچشم دشمنش از اشک واه باش باری بیای کلبن ایشان گیاه باش بگذار همه کفر بکفش و کلاه باش خواهی سفید جامه و خواهی سیاه باش در راه دوستی همه چشم و نگاه باش و انگاه در طریق چه مردان راه باش</p>
---	--

ایضاً مثله فی السحر و الاعجاز

<p>نور خدا نماید آینه مجرّدی بود عشق حیدر از عالم ذر ندا کنند باده بده که دوزخ از نام کناه ما برد نار تنور معصیت خوف مکن سحر او شعبده بازی کنی هر دم و نیست این روا که بعدی و تیم و ارث نبی روا بود ارچه بعد می کشی تیغ جفا بکین من موصده نار نصب را از دل جان فرو کر تو بدین جمال و فرسوی چمن گذر کنی بلبل و قمری و هما با تو شوند هم نوا نقش خودی ز لوح دل پاک کنی تو در زما بی خردان دین تهی از دل جان تو بر</p>	<p>مهر علی کرایت هادی قلب مهتدی از در مادر اگر طالب عشق سرمدی قاسم جنتش دهد برد و سلام ایزدی اب بر آتشش زند معجزه محمدی چرخ بدیو و دزدی خاتم و تاج احمد قال رسول ربنا ما انا قط من اد جنته حب حیدر کاسرة المهند فکر مگر نمیکنی فی عدم مدد مدح علی بلبشکه مهر علی بدل زردی سوسن و سرو کل بتو جمله شوند مقتدی یاد کنی ز ریشه اگر روز الست سرمدی کر ببری بجان دل راه بکوی بخردی</p>
---	--

جان دل تو حافظا بته دام ارزو است
ورنه بیزم دوستداران علی منه قدم

دام فلک نب هر دلی دانه فلک نب هریدی
ای متعلق خجل دم مزین از مجردی

ایضا مثله فی المهدی عجل الله فرجه

بیا که رایت منصور پادشاه رسید
ز حبیب غیب شارت بر اهل عالم رفت
جمال بخت روی ظفر نقاب انداخت
فساد و ظلم که پر شد زمین از او بگذشت
سپهر دور خوش اکنون زند که ماه آمد
دل غلام بلب شد در انتظارا مام
ز قاطعان طریق این مان شوند این
ز گمری برهید و بسوی حق بروید
غریز مصر بر غم برادران غیور
جمال یوسفی از مغرب افق طالع
کجا است صوفی دجال چشم ملجی شکل
شرر بخرمن عمرش فتاده دشمن دین
صبا بگو که چها بر سرم از این غم عشق
ز درد هجر جمالش چه رخنه با فلک
ز شوق روی تو جانان بر این سیر فرا
بقلب نازکم از ناوک شماتتها
مرو بخواب که حافظ بیارگاه قبول

بدوستان خدا نصرت که رسید
نوید فتح و بشارت بهر و ماه رسید
که تاج و تخت بشاه ملک سپار رسید
کمال عدل بفریاد و داد خواه رسید
مگو چپ از فرقتش بسال ماه رسید
جهان بکام دل اکنون شد شار رسید
که هادی ره دین شاهد و گواه رسید
قوافل دل و دانش که مرد راه رسید
چه بوی جامه یعقوب گناه رسید
ز قعر چاه برآمد باوج ماه رسید
که عیسی از فلک اینک بعز و جبار رسید
بگو بسوز که مهدی دین پناه رسید
ز دشمنان من زار دل تباه رسید
ز آتش دل سوزان برق آه رسید
برس که جان بلب شعله بر جبهه رسید
همان رسید که ز آتش بیرگ گاه رسید
ز صوم یوم و قیام شب بیار رسید

زور د نیم شب در صبحگاه رسید

رسید هر که با سر ارق ز خور و بزرگ

ایضا مثله فیہ سلام اللہ علیہ

یوسف گم گشته بازاید بکعبه خان غم مخور	ابر غنیت بگذرد زان مهربان غم مخور
کر چه دنیا بیت الا حرا ن شد ز شام تنظا	کلبه احمران شود روزی کلک تا غم مخور
این دل غمدیده حالش به شود دل بکن	یاد جانان کبر و دغم از دل جان غم مخور
این پریده طیر قدسی باز گیر دشتیان	وین سرشوریده بازاید بسا مان غم مخور
دور گردون کرد روزی بر برادمانکشت	ان گذشت اینده خواهی کشت دان غم مخور
حال و دوران پریشان کرد از بجران دست	دائما لیسان نماز حال و ران غم مخور
کر بهار عمر باشد باز بر طرف چمن	لبیل اید از کل و مل مست و خند غم مخور
هر که سرگردان به عالم گشت مخواری فتنای	کو توان دست وری از شاه دانا غم مخور
دل غمین یایوس چون شد از سراغ غمگسار	اخرا الامرا و غمخواری رسد مان غم مخور
در بیابان کریشوق کعبه خواهی زد قدم	کعبه مقصود یابی در بیابان غم مخور
سوی گل و بر شامتهای دشمن با گذار	سر زشها کر کند خار مغیلا ن غم مخور
حال مادر فرقت جانان ابرام قریب	قصه فرعون حال آل عمران غم مخور
دوست غائب دست دشمن حال با مال کرد	جمله میدان خدای حال گردان غم مخور
ای دل ارسیل بلا بنیاد هستی بر کند	چون بر جعبه عقاد هستی جان غم مخور
در بجا رفتن رود کشتی آل نبی	چون نوح است کشتیان طوفان غم مخور
کر چه منزل بس خطرناک است او مقصد ناپید	مهر مهر قضی امر است و یان غم مخور
فیض راه مهر او بی منتهی باشد جز او	هیچ راهی نیست کور نیست پایان غم مخور
شمع بزم افریش شاه مردانست و بس	در رهش روپانه سا جان دار سوز غم مخور

دشمنش کربادشاهی یافت کرد او مگرد
حافظ در کنج فقر و خلوت شبهای تار
کز زمین و آسمان پر شور و شریانی مترس

گرتوئی از جان غلام شاه مردان غم مخور
کیمیای مهر او مهری است خشان غم مخور
تا بود و ردت عاود در سر قران غم مخور

و از رساله منابغه با وصال شیراز رحمه الله انشاد فرموده اند چند بند پاکار نقل شود

آمد چه بخت امت سرشته در شکست
عهدی که در است بد بخت اوست
مفتون سامری شد و عیسی بد ارزد
محسن بکشت زهر بکام حسن بخت
جبل ستم بگردن جبل استین فلند
با دختر پیرجن و بشر چه کرد
نیلی رخسار سپلی و حیف از غلاف سیف
امت چه خوب جر رسالت داد نمود
محنت که چون پیر مادر جهان کشید
در کودکی یتیم شد از مادر و پدر
میخواند خلق سوی هدایت بامرحق
در پای نشردین خدا جان و سرزند
بستان شرع حرم و سیراب چونکه گشت
دید از منافقان غم و آزار افتد
با عمرتش که راهنمای هدایتند
یک دختر از رسول خدا ماند یادگار

از خانه بنی لکد کینه در شکست
در هم شکست و بیعت پیغام بر شکست
و از ضرب زمر هم عالم کمر شکست
پس از حسین بشق و دست و سر شکست
دست ستیزه عروه و ثقی در شکست
کرد آنچه از غمش دل جن و بشر شکست
باز وی فخر دختر و قلب پدر شکست
بر و از هدی گرفت بجاه ردی نمود
پیغمبری ندید اذاسیکه او بدید
چون شد رشید زهر غم از اقربا چشید
خزشت و هجر پاسخ دیگر گجاشنید
تا یافت دین مال شد اسلام روسفید
خار نفاق در پی هر غنچه دمید
کارزار اهل کفر در ان کشت نابید
کردند آنچه هیچ کس از هیچ کس ندید
خرنش شدید و شوی در حید و پسر شهید

عالم خجل ز جود و نوال پمیر است
 قلب نبی که مخزن انوار داور است
 زان باغبان جنت رضوان نماز باز
 وان دو حه ریاض الهی ز دست جور
 از ان چمن چهار علی طوس و سامرا
 زان گلستان سه فاطمه یک مدینه خار
 هر بقعه در بیط زمین بگری تمام
 اندر مدینه چار کل از دست خار خار
 بغداد داغ داد ثمر زان دونو نهال
 در کربلا ز حال حسین علی میرس
 هر محنتی بهر یک از اولاد او رسید

شرمنده از مصائب آل پمیر است
 چون لاله داغ از غم سرو صنوبر است
 یک کل جز اینکه نیره خارش پیکر است
 بر شاخ و برگ میوه او تیغ و خنجر است
 و اندر مدینه و نجف اشوب محشر است
 یک زار کربلا و بقم زار دیگر است
 ماتم برای عزای پمیر است
 در سامرا سه لاله بدل داغ و از راست
 کز قید و سجن بهر بدل شعله بر سر است
 کاسخا برای آل نبی موت حمر است
 بر جان ان جناب ضداد او رسید

و از آنچه در مصائب خضر الایمانه اطائب علیهم السلام انشا شده این چند بند نقل کردید

ای روز کار روز غمت شام تار باد
 جز تیر غم گمان تو اندر همد ف ندید
 کی داشت آسمان تو مهری چه مرضی
 در کام دشمنش همه شهد و شکر کنی
 انقدر بردش غم و محنت بر بختی
 یک تن ندید یا ور یکدم ندید روز
 گفت ای خدا وفا نمودم بعد خویش
 پروردگار داشت مگر چشم انتظار

وی کینه داد از تو و بیدادی تو دار
 جز تیغ کین نیام تو اندر کمان نداد
 از چیست از سماء علا بر زمین فتاد
 در جام دوستش همه سم داری از عنای
 کز جان خویش سیر شد و تشنه بر جفا
 در نیمه شب بنزد خدا در دول نهاد
 راحت بهم برگ و بر سوزم از نهاد
 کو خواهد و خدای بر دتر خویش یار

از خانه سوی خانه حق آمدی برون
 از نور عارضش که ضیاء بخش مهر و ماه
 شد بر فراز مآذنه الله اکبرش
 ابلهس شد بوا همه آنکه بعد از این
 اشقی الانام زاده ملجم باو بکفت
 بگرفت تیغ و سوی علی رفت بید ریغ
 جبریل شد بناله و میکال در خروش
 بگریست آسمان چه بان ماه بگریست
 تیغ مراد عالمیان را بساد داد
 از مسجدش بخانه چه بردند دل فکار
 اصحاب سینه پر غم و احباب خون جگر
 آمد بخانه بارخ کلکون ز خون سر
 اولادش از نظاره بران بدر آسمان
 زینب که یاد داشت بجا ماندش از رسول
 آن دخت زخم فرق ز مژگان خون فشان
 از ناله آن بکاخ سمار دز غم علم
 آن در فغان که بعد تو ایستام را پدر
 باب روف چون تبلی زبان کشود
 کای نور دیده کان که بود جان فدایتان
 جز مرگ نیست مرهم این زخم کاریم

بگریست بر صاحب خود خانه از درون
 قذیل پر فروغ دران لیل نیکون
 پر کرد گوش عالم و بیدار شد جفون
 اضلال خلق چون کند اغواء ناس چون
 این غصه راز خاطر تو من کنم برون
 شق ساخت فرق شاه و رخسار در غرق خون
 آن در عزای مرشد و این فکر رهنمون
 دیدش زمین و کشت و آن خوش از عیون
 هر نامراد آنچه نباید بداد داد
 محراب شد بناله و مسجد گریست زار
 افلاک در تزلزل و املاک داغدار
 خون کشت قلب خانه ایمان از آن عذاب
 همچون نجوم منتثر افتاده خاک ر
 کله شوم کز بتول بجا بوده یاد کار
 دین شست خون روی خیشان اشکبار
 وز گریه این لیلح زمین کنده جویبار
 وین در نو که غیر تو دلنا است را قرار
 جان بست و خون خشم دل انس و جان کشود
 غمخواران میرو یا و رخدایتان
 اجر عظیم حق بد هدزین عزایتان

بعد از نبی امام من بعد من حسن
 امت از ای اجر رسالت می دهند
 پنجم حسن که خون جگر ریزد از دلب
 چون نوبت حسین رسد روز کربلا
 هر سر هلال نیزه و هر تن ظلال خاک
 ای نور دیده ز غیب محنت کشیده ام
 پنجم شتر سوار اسیرید و خار و زار
 گفت این حد و دیده حق بین بهم نهاده
 یارب سرور و جان دل مصطفی چه شد
 از رو بهان دین خدا خاک بر سرم
 قرآن یاد رفت شریک آنی که جاست
 از حد بدر بردار امت نه انحراف
 سیف نفاق نثر و لوای عناد نشر
 الماس سوده ها جگر مصطفی کسخت
 کرکان نبال بر دل شبال اوزده
 ان بت فلک صنم شکن از عرشه حرم
 ان در دیر یاب قرین شد چه با تراب
 خوابید و دید راحت جان زنده و جان
 خود خواست از خدای خداوند مرگ
 بی حکم او نیامد و بی اسرار و زلفت

بعد از حسن حسین بود در نهایتان
 ظلم و ستم ز بعد و فاتم جزایتان
 سوزد از این رزیه دل میوایتان
 گرد عظیم تر غم و کرب و بلایتان
 اندر جلوسهام و سنان از قفایتان
 زنجیر عقد کردن و غم قید پایتان
 اواره از دیار و بوی رانه جایتان
 سوز نهاده بر همه عالم الم نهاده
 وان نور بخش دیده خیر النساء چه شد
 بر تارک مبارک شیر خدا چه شد
 دین کشته کشت تیغ زن لافتی چه شد
 و از کینه چنین نجیر کشا چه شد
 ایمان پناه صاحب سیف و لوا چه شد
 و از زهر کین بجان دل مرتضی چه شد
 شمشیر حق کجا شد و شیر خدا چه شد
 بگذشت چون بدوش نبی پای محترم
 آمد درست کنیه پاکش اباتراب
 جشمش ندید راحت و چشمش ندید خواب
 تا نبودش بدن کرا از جان حق حجاب
 خلقی در آن سرای و کروی در این سزا

در خاک رفت قرص رخ افتاب شرع
 مهر نبی است سیر بر وجات میکند
 احمد چه مهر و بدر علی باشد و نجوم
 چون زین جهان برفت امام جهان دروغ
 شد روز کوفه تار تر از شام و اسپن
 تیغ نفاق ریشه دین کند در عراق
 بی بدر آسمان مامت بماند حیف
 رکن الهدی است مهندهم از تیشه ضلالت
 سوزان حسن ماتم و کریان حسین زغم
 در گلشن نبوت هر گل که بسکری
 روی زمین که همچو جنانهای با صفت است

از چیت سر بلند بر آورده افتاب
 اندر دو از ده شرف الشمس مستطاب
 اصحاب بن نجوم همه در خور نجوم
 یکسر برفت جان زن انس و جان ریغ
 روشن یار شام و عدا شادمان ریغ
 از پاف کند سدره و طوبی از ان دریغ
 بی مهر کشته عرش رسالت عیان دریغ
 حبل الثقی است منقسم از پنج و بان دریغ
 نالان نبی و فاطمه اندر جهان دریغ
 از خار کفر آمده در خون طیان دریغ
 گلزار از عذار جوانهای مصطفی است

و از باب تظلم الزهراء سلام الله علیها بنقل این چند بند اکفا کردید

ختم رسل چه فاطمه گرد ختری نداشت
 و امانده چشم مادر کیتی در انتظار
 گر کرد کار خلق نکردش روز کار
 چون دخت مصطفی شده در عالم وجود
 گر این صدق نیافته بحر عطای حق
 با دختر پیر ما خسلق ما سوی
 با دختر پیر ما این زمین پست
 غیر از بتول کان شکیبائی رسول

بر خیل انبیاء سلف سروری نداشت
 چون همچو دختری بسما ختری نداشت
 از بهر شیر حق لشرف همسری نداشت
 گر مرتضی نبود یقین شوهری نداشت
 چون آن دو شاهزاده در گوهری نداشت
 حاجت برای مرشد و پیغمبری نداشت
 از کرسی رفیع خدا کتری نداشت
 تاب عطا و زهد علی دیگری نداشت

عالم فدای او و دوشهنزاده پوراواست
 چون افتاب عمر بنی شد بکوتی
 دلبنده حزن و تغزیت شاه شیر حق
 بر مغتسل پیمبر و امت در انقلاب
 جان داده شاه بر کف احباب جسم شأ
 بشکست عهد موسی و هرون بمانده فرد
 از یار غار خیر کجا غیر نار و عار
 مرتد بکفر اصلی عقاب خوشتن
 بشکست عقده که ز روز الست بست
 اه از دمی که اه غم افروز بر زدی
 دخته ییوائی و پهلوشکته
 که با علی مساعد شک بصر شدی
 اه و فغان ز درد یتیمی گهی کشید
 درد و غمش بدل بدل از ارث والدش
 کوبیده تن میسر بیماری اوفتاد
 نیلی ز سیلی آمده مهر پیری
 نشنید چون ازان بلال از غم و ملال
 در زیاده داشت کجا راز دل کند
 بوئید چونکه تربت پاک محمدی
 بگریست چون سحاب که شد خاک قبرا

وان شوهر و پدر که جهان پر ز نور اوست
 جسم جهان ز جان روان شد بکوتی
 کرکان بفکر خوشدلی و مکر و بهی
 بی کفن و دفن رهبر و مردم بگریهی
 دشمن کشیده دست سوی نسر شهی
 پابست عجل و سامری از روی ابلهی
 کو خیر آنکه یافت در کفر فر بهی
 از دین تهی تمام و از اسلام منتهی
 و از ان شکست پلوی زهرا و در شکست
 آتش زابیده بهر خشک و تر زدی
 دود دلش بجز من هستی شر زدی
 که با حسین با حسن از ناله سر زدی
 و از بی پناهی علی اه دگر زدی
 در فکر و له خویش فغان از جگر زدی
 افغان ز درد پهل و دست و کمر زدی
 هر سعاد کمر بزین چون نظر زدی
 مرغ دلش ز سوز جگر بال و پر زدی
 شد نزد قبر باب که غم راز دل کند
 از یافتاد کلین کلزار احمدی
 زاه غمش بزلزل شد عرش ایزدی

راز نهفت باید راز سوز سینه گفت
 کی باب تاجدار بین چرخ کجدار
 اجر رسالت است کز امت بمارسید
 سرخ و کبود و تار بین چشم چهره ام
 در بند رو به آمده شیر خدا اسیر
 پس رفت سوی خانه کسی را در گزندید
 شیر خدا ز بار غم و رحلت بتول
 چون افتاب برج نبوت بتول بود
 در قبر کرد جسم بتول و بناله گفت
 افشانند خاک از کف و افکنند جان زن
 زان کعبه وجود یفتاد هر دور کن
 تا بود نور طلعت او داشت احترام
 بی چاره گشت و صلح باهل فساد کرد
 شد پست تا که دین خدا را بلند کرد

کوئی نبی ز مرقد خود ناله برزدی
 چون در جزای خوبی تو میکند بدی
 آتش بجان غم بدل از تیم و از عدی
 دلج بیاز ویم نکر از ضرب ملحدی
 خار و ذلیل گشته عزیزان سردی
 تا آنکه در بهشت جمال پدر بدید
 پشتش شکست همچو دل از فرقت رسول
 باید بشام در افق قبر شد افول
 سوی توای رسول امانت بود و وصول
 در جای جان نمود غم و ماتم شرجول
 بی بال و پر شدی پنهان خانه خمول
 او رفت و شد بچشم عدا رفعتش نزول
 بنمود شیر سبعت خنجر را قبول
 ایمان سر بلند و امان ارجمند کرد

و در باب مصاب امام محسن اقتضا بنقل چند بند پرا افرو و محسن کردید

اندر زمانه یک دل اسوده از محن
 بر هر که بنگری بدش تیر ما جرا
 یک غنچه کی شکفته شد از نکت صبا
 اندر بهشت ادم و حوا ز جور دیو
 عین الحیاة از غم ظلمات در خروش

هرگز ندیده دیده این عالم کهن
 بر هر چه بگذری زالم زهر در دهن
 کز دست خار نامده از پای در چمن
 دستارشان ز سر شد این پیرمهن تن
 اسکندر از صوارف ایام در حزن

جمشید را فتاده ز سرتاج سروری
 تا بوده روز کار پر از اربوده است
 بر جت تشنه کام چه ان شاه از منام
 یک جرعه آب خواست که تا حلق نگیرد
 زهر است یا که آتش قوم منافقین
 یحجا حسن بروی جلورخت از بهر
 لغش حسن اگر بدف تیر شد بروز
 ظلم و جنای امت ملعونه را نکر
 ان ظلم اولین و ز پس جور آخرین
 یارب بابل بیت امت چهار سید
 لغش امام بر سر دوش برادران
 بر تن کفن مشک از ان شاه دین پنا
 یاران عمامه از سر و دراعها زدوش
 شاه شهید راه برایشان گرفت و
 کامروز روز صبر و شکیبائی من است
 ان روز وقت جنگ جدال است بر اس
 جوری که شد بر این و برادر بروز کار
 عالم بیده شه کونین شد سیاه
 افشانده خاک از کف افشرد خون چشم
 بنشسته در غرای برادر شکسته بال

انگشت سلیمان در انگشت اهرمن
 از بهر بخشش دل برابر بوده است
 بیرون کشید تیغ ستم دهر از نیام
 سوزاند نار زهر دلش تا شد شن بکام
 زان در بجان زاده زهر است مستدام
 یحجا حسین هر بدل دیدی از سهام
 پشت حسین شکست ز سم ستور شام
 نکذاشت نزد قبر نبی مدفن امام
 مه دوم بین یقین ز لعین
 مژدر سالت است تو کوئی جوار سید
 باران و تیر بر سر و روجا بجار سید
 هفتاد چوبه تیر ز قوم دغا رسید
 افکنده کف بقبضه تیغ و غار رسید
 اه و سر شک رخ بر زمین سمار رسید
 تا موسمی که واقعه کربلا رسید
 عباس کو که آتش بر خمیها رسید
 نتوان کند شماره ان غم سیر کرد کار
 در قبر دید روی برادر چه قرص ماه
 شد بر زمین سرشکش و بر اسمانش اه
 کوئی که یوسفی است قتاده یقین

میکرد یاد محنت و ازارها که دید
 ایتم تلخ کام برادر چه دید ریخت
 این بود تا که قاسمش آمد بگر بلا
 گفتا تو یاد کار منی از برادرم
 ای ماه رویا و مرور محاق خون
 افسوس سبط اکبر سلطان انبیا
 جوریکه دید در همه عمر قصیر خویش
 تا زنده بود ز هر غم و تیرست و شتم
 بعد از وفات لغش شرفیش بروی دست
 ممنوع شد ز قرب رسول و غریب و خا
 دانی چنین معامله کردند از چه رو
 لعین که خدایش خصیم باد
 صد سال قبل از این عمل زشتان گروه
 احوال حلم حق دهاد مهال کاین لثام
 یارب رسان تو مهدی در یکانه را

زان فرقه عنود جفا خیز فتنه خواه
 از سینه دل بدامرو از دیده خون بر
 اذن جهاد خواست از ان شابی سپا
 چون پاره پاره پیکرت ارم نجیمگاه
 یابیم از فراق تو ما احراق چون
 نادید هیچ زامت جد غیر بتلا
 در طول دهر نامه برخیل اولیا
 هر لحظه سوخت جان دل و سینه جابجا
 از تیر کینه بال و پر آورد چون همسا
 اندر بقیع دفن شدن شاه اوصیا
 تا آنکه هتک حرمتش از ندها
 مه دوم ساخت قبروی از تیشه جفا
 تعجیل شد عقوبتشان فاش بر ملا
 دارند قبرها همه مخروب و بی بنا
 تا پاک سازد از همه جبر این زمانه را

و در ابواب مصائب گریلا و نواثب نینوا بنقل این چند بند اکفنا شد

یارب عزای کیت که عالم پر از غم است
 بر هر که بنگری ز مصیبت قرین آه
 نیلی بر نموده چرا آسمان سبز
 کویا غروب میکند از مشرق افق تاب

غم از زمین برآمده تا عرش عظم است
 بر هر چه بگذری بغم و غصه توام است
 روی شفق ز خون که احمر چه عذم است
 که ز خوف لرزه بر زمین زلزلت عالم است

کوئی یقین قیامت کبری قیام کرد
 عشر محترم آمد و عشرت حرام شد
 جن و ملک چه ادمیان نوحه سرکنند
 سلطان عالمین نکهبان بن حسین
 خوان بلا بعالمیان بر ملا زدند
 پس قرعه چون سلسله اولیا رسید
 زیر و زبر عوالم امکان شد انزمان
 چون زهر کینه بر حکم مجتبی بر نخت
 نوبت بروز واقعه کربلا رسید
 خرگاه شاه شرب و لطیحا است کز نقاش
 اب مباح کشته بر اهل خیم حرام
 شور نشور پاشده در عرصه طفوف
 بر خوان غم نشست چه همان کربلا
 افواج کوفیان همه همان نوازمین
 بستند جمله نام و نشان اب و نشان
 غلمان و حور بر لب کوثر فکار و زار
 سوزاند خشک و تر همه یکسر چه شد بلند
 اطفال تشنه کام و زنان کباب دل
 این تازیانه بر رخ وان کعب بنی
 کرب و بلا هر آنچه فلک داشت در نهاد

وین نفخ صور یا که هلال محترم است
 جز کربیه هر هلال و حرامی محترم است
 کاینک عزای زبده اولاد ادم است
 کز ابروی او است سرافراز نشأتین
 برخیل انبیا ز غم اول صلا زدند
 بر جمله اهل ارض و سما ابتلا زدند
 تیغ ستم تبارک شیر خدا زدند
 تیر خنجا بجان و دل مصطفی زدند
 بر جن و انس ظلمت کرب بلا زدند
 اندر عراق بر لب شط فنا زدند
 آتش بجای آب بران خیمها زدند
 از عالمین لعش برین میرسد لهوف
 جوشید موج خون دل از خوان کربلا
 جمع آمدند در بر سلطان کربلا
 از آب تیغ اب و سنان نان کربلا
 دارند یاد از لب عطشان کربلا
 فریاد العطش ز یتیمان کربلا
 هر سو دوان دوان بیابان کربلا
 پای برهنه خار مغیلاں کربلا
 در کربلا برای شه دین عیان نهاد

شور نشور و نفخه صور و دم حساب
 کلرنگ دامن افق و خورچه طشت خون
 انصار جمله جان بکف و رخ بیای شا
 گوش فلک کرامده از بانگ کوس و کتا
 نگذشته ساعتی همه یاران ماه رو
 نوبت رسید چون بجوانان اهل بیت
 کلهای احمدی همه از پا افتاد و تیغ
 شمشاد قد و قامت اکبر چه بسمله
 عباس همچو بسمل ببال و پر بخون
 تنها چه شه بنیزه غریبانه تکیه دارد
 آمد بقتلگاه چه تنها بماند شاه
 دیدان قتاده سرو قد و نازنین بدن
 بگریست زار زار بهر گشته بگریست
 از دل کشید بانگ جگر سا که یابی
 رفتید همرها و بجا مانده ام حید
 اینک چه وقت خواب کمرانست یاوران
 ترسم شود سکنه و زینب اسیر و خوار
 از شاه این سخن چه برایشان بلند شد
 بایاوران رسید بیایان چه گفتگوش
 بهروداع اهل حرم با هزار غم

یامید مد ز مغرب عاشور افتاب
 باران تیرونیزه فروریزد از سحاب
 از سوز تشنه کی همه در سینه التهاب
 چشم ملک سفید شد از حزن و انتخاب
 هر یک چه سایه فاقش افتاده بر تراب
 بکداخت قلب عالم وادم رنج و شب
 ناید درغیش از سر و چشم و دل کباب
 صد پاره گشت یکسره اوراق ان کتاب
 قاسم ز خون دیده و دل دست و پا خضا
 دیدش فلک ز چشمه خورشید خون کشا
 شاید توان کشید بد بخواه خویش اه
 دید این غریق بجه خون چهره ماه
 خون از جباه شویشتان خاک از شفا
 و از سوز سینه بانگ دگر زد که واخا
 ایتم من از قفای شما دور نیست راه
 ترسم رسد بر اهل حرم دست این پیا
 ترسم زنند آتش سوزان بنجیمگاه
 اجسادشان بر آتش غیرت سپند شد
 اه و فغان پردکیان آمدش بگوش
 آمد بنجیمگاه و زد دل ز داین خروش

ای خواهر آن غمزه وی دختر آن مهر
 کرد آمدند همچو نجوم شب فراق
 فریاد الوداع و نواهای دلخراش
 آن یک کشید ناله و آن یک فشاندا
 آتش قناد بر دل و بر جان ماسوی
 افشانده مهرشان بکف و دل کباب کرد
 آمد بجز بگاه چه آن شاه بی سپاه
 سیف لسان کشید پی و عطر ناکسان
 گفتا که من نه سبط رسولم براستی
 ای اکنید شبهه اندر امامتم
 کیرم مرا کشید که من کستم از شما
 کز سوز تشنه کی همه از موش رفته اند
 وین شبه خواره صغر من گشته محض
 جز بازبان تیر و سنان نامدش جواب

۳۳
 ایید توشه ز جمال کنید نوش
 بردور مهر چهره و سرو قد نکوش
 شد بر فلک ز ملک و ملک رفت عقل و
 و آن طخل شد بدامن و آن دیگری بدوش
 نزدیک شد بقهر الهی فتاد جوش
 پا در رکاب و خانه طاقت خراب کرد
 تابید نور غیب بر آن قوم روسیا
 حجت تمام کردی و نکذاشت اشتبا
 قرآن بود عدیل من و من دلیل راه
 حکم خدا و نص رسول بود کواه
 اطفال خورد سال مراجعت کنای
 از خیمه تابعش رسانند داد و اه
 پستان مادرش غطش خشکتر ز گاه
 از آن عنود فرقه خونریز فتنه خواه

جست از کمان حرمله تیر و دلش نسوخت

باز وی باب و حلق پیرا بهم بدوخت

الى غير ذلك من لثالى اشعان الراقية والقصائد لفائقة فى المدايح
 والمصائب والمواعظ والحكم وساثر العلوم وله دامت برکاته على
 العالمين الفية فى النحوى الفها فى اوائل شروعه فى التصنيف قصائد
 فى التجويد من الله تعالى التأييد فى نشرها انشاء الله تعالى

وقد تصدّى لنقل هذا اليسر من تلك الرسائل الفقير الى الله القدير
محسن بر علي الحسيني الكشميري عفى عنه

وقد امر بطبعه وتصدّى لنشره حسبة الله تعالى حضرة سيد الامراء
الاعاظم وفخر الاعيان والافاخم نواب مستطاب مولوي
راجہ سيد محمد مہدکامير مملکت فيض آباد لالائت رايات عدله
مبسوطه ومبرات احسانه ممدودة على المسلمين امين والحمد لله
رب العالمين

طبع في المطبعة المرتضوية في النجف الاشرف

لصاحبها

الحاج شيخ محمد صديق الكتبي رحمه الله تعالى

كتبه محمد علي التبريزي الغروي

١٢٥٤

۱۷۴۰۷۴

کتابخانه

حاجری

